

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 25. februarja 2021 *

„Pritožba – Odškodninska tožba – Nepogodbena odgovornost Evropske unije – Domnevno nezakonito ravnanje Evropske komisije in Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) – Prenehanje funkcije člana Komisije – Postopkovna pravila, ki urejajo preiskavo urada OLAF – Začetek preiskave – Pravica do izjave – Nadzorni odbor urada OLAF – Domneva nedolžnosti – Presoja zatrjevane škode“

V zadevi C-615/19 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 16. avgusta 2019,

John Dalli, stanujoč v kraju St. Julian's (Malta), ki ga zastopata L. Levi in S. Rodrigues, odvetnika,

pritožnik,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata J.-P. Keppenne in J. Baquero Cruz, agenta,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, L. Bay Larsen (poročevalec), sodnik, C. Toader, sodnica, M. Safjan in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 22. septembra 2020

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

- 1 John Dalli s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 6. junija 2019, Dalli/Komisija (T-399/17, neobjavljena, EU:T:2019:384; v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo njegovo tožbo za povrnitev škode, ki naj bi jo utrpel zaradi domnevno nezakonitih ravnanj Evropske komisije in Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), povezanih s prenehanjem njegove funkcije člana Komisije 16. oktobra 2012.

Pravni okvir

Uredba (ES) št. 1073/1999

- 2 Člen 1(3) Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 91) je določal:

„V institucijah, organih, uradih in agencijah, ustanovljenih s Pogodbami ali na podlagi teh pogodb (v nadaljevanju: ‚institucije, organi, uradi in agencije‘), urad izvaja upravne preiskave za:

- boj proti prevaram, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem, ki vplivajo na finančne interese Evropske skupnosti,
- preiskovanje resnih zadev v zvezi z izvajanjem službenih dolžnosti, ki pomenijo zanemarjanje delovnih nalog uradnikov in drugih uslužbencev Skupnosti, ki bi lahko imeli za posledico disciplinski oziroma kazenski postopek, ali enako neizpolnjevanje obveznosti članov institucij ali organov, vodij uradov in agencij ali uslužbencev institucij, organov, uradov ali agencij, za katere ne veljajo Kadrovske predpisi za uradnike in pogoji za zaposlovanje drugih uslužbencev Evropskih skupnosti (‚Kadrovske predpisi‘).“

- 3 Člen 2 te uredbe je določal:

„V tej uredbi so ‚upravne preiskave‘ (v nadaljevanju: ‚preiskave‘) vse inšpekcije, pregledi in drugi ukrepi, ki jih izvajajo uslužbenci urada pri opravljanju svojih delovnih nalog v skladu s členoma 3 in 4, da bi dosegli cilje iz člena 1 in da bi po potrebi dokazali nepravilnost preiskovanih dejavnosti. Te preiskave ne vplivajo na pristojnost držav članic za uvedbo kazenskega postopka.“

- 4 Člena 3 in 4 navedene uredbe sta določala pravila, ki se uporabljajo za zunanje in notranje preiskave urada OLAF.

- 5 Člen 6 iste uredbe je določal, da preiskavo vodi direktor Urada.

- 6 Člen 9(1) Uredbe št. 1073/1999 je določal:

„Po zaključku preiskave, ki jo izvede urad, ta pod vodstvom direktorja pripravi poročilo, v katerem navede ugotovljena dejstva, morebitno finančno izgubo in ugotovitve preiskave vključno s priporočili direktorja urada o ukrepih, ki jih je treba sprejeti.“

- 7 Člen 11(1), (6), (7) in (8) te uredbe je določal:

„1. Nadzorni odbor krepi neodvisnost urada z rednim spremljanjem izvajanja preiskovalne funkcije.

Na zahtevo direktorja ali na svojo pobudo odbor izdaja direktorju mnenja o delu urada, vendar se na noben način ne vmešava v izvajanje preiskav v teku.

[...]

6. Nadzorni odbor imenuje svojega predsednika in sprejme svoj poslovnik. [...]

7. Direktor vsako leto pošlje nadzornemu odboru program dejavnosti urada [...] Direktor obvesti odbor o primerih, ki zahtevajo, da se podatki pošljejo pravosodnim organom države članice.

8. Nadzorni organ vsako leto sprejme vsaj eno poročilo o svojem delu in ga pošlje institucijam. Odbor lahko Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču predloži poročila o rezultatih preiskav urada in o ukrepih, sprejetih na podlagi teh rezultatov.“

Sklep 1999/396/ES, ESPJ, Euratom

- 8 Člen 4 Sklepa Sveta z dne 2. junija 1999 o pogojih za izvajanje notranjih preiskav v zvezi s preprečevanjem goljufij, korupcije in kakršnega koli nezakonitega ravnanja, ki škoduje interesom Skupnosti (1999/396/ES, ESPJ, Euratom) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 118), v prvem odstavku določa:

„O vsaki možni osebni vpletenosti člana, uradnika ali uslužbenca Komisije je treba zainteresirano stran takoj obvestiti, pod pogojem, da to ne ogrozi preiskave. V nobenem primeru se ne sme v ugotovitvah ob koncu preiskave poimensko imenovati člana, uradnika ali uslužbenca Komisije, ne da bi zainteresirana stran imela možnost izraziti svoja stališča o vseh dejstvih, ki se nanašajo nanjo.“

Poslovnik Nadzornega odbora OLAF

- 9 Člen13 Poslovnika Nadzornega odbora OLAF (UL 2011, L 308, str. 114) v odstavku 5 določa:

„Primeri, za katere je bilo treba poslati informacije sodnim organom države članice, se preučijo na podlagi informacij, ki jih zagotovi generalni direktor urada OLAF, ter v skladu z Uredbo (ES) št. 1073/1999. Na tej podlagi se izvedejo tudi nadaljnji ukrepi.

Preden se informacije pošljejo, nadzorni odbor zlasti zahteva dostop do zadevnih preiskav, da ugotovi, ali so spoštovane temeljne pravice in procesna jamstva. Ko je sekretariatu omogočen dostop do dokumentov v roku, ki zagotavlja skladnost s to funkcijo, poročevalci, imenovani za preučitev zadev, pripravijo gradivo za plenarno sejo odbora. [...]

Odbor imenuje poročevalce, ki preučijo te preiskave in po potrebi izdajo mnenje.“

Uredba (ES, Euratom) št. 883/2013

- 10 Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL 2013, L 248, str. 1) je razveljavila in nadomestila Uredbo št. 1073/1999.

- 11 Člen 7(4) Uredbe št. 883/2013 določa:

„Kadar preiskava združuje zunanje in notranje elemente, se temu ustrezno uporabljata člena 3 in 4.“

Navodila, ki jih je urad OLAF dal svojim uslužbencem glede preiskovalnih postopkov

12 Člen 5 navodil, ki jih je urad OLAF dal svojim uslužbencem glede preiskovalnih postopkov, je v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja (v nadaljevanju: navodila urada OLAF), določal:

„1. Enota ‚Preiskave – Izbor in pregled‘ lahko po potrebi stopi v stik z zadevnim virom informacij, institucijo, organom, uradom ali agencijo Unije, da bi pridobila pojasnila in dodatne dokumente v zvezi z izvirnimi informacijami. Ta enota lahko tudi vpogleda v zbirke podatkov in druge vire, ki so na voljo uradu OLAF. Če je za izbirni postopek treba zbrati dodatne informacije, lahko enota ‚Preiskave – Izbor in pregled‘ med drugim:

- (a) zbira dokumentacije in informacije;
- (b) zbira informacije v okviru operativnih sestankov;
- (c) pridobi izjave vseh oseb, ki lahko zagotovijo relevantne informacije;
- (d) izvaja misije za ugotavljanje dejstev v državah članicah.

2. Kadar je vir informacij žvižgač, ga enota ‚Preiskave – Izbor in pregled‘ v roku 60 dni obvesti o tem, koliko časa je potrebno za sprejetje ustreznih ukrepov.

3. Mnenje glede začetka preiskave ali usklajevanja je odvisno od tega, ali informacije spadajo v pristojnost urada OLAF za ukrepanje, ali zadostujejo za začetek preiskave ali usklajevanja ter ali spadajo med prednostne naloge preiskovalne politike, ki jih določi generalni direktor.

4. Pri oceni, ali je urad OLAF pristojen za ukrepanje, je treba upoštevati ustrezne uredbe in sklepe EU, mednarodne sporazume in druge pravne akte, ki se nanašajo na zaščito finančnih interesov EU, ter vse ostale interese EU. Pri oceni, ali informacije zadostujejo za začetek preiskave ali usklajevanja, je treba upoštevati zanesljivost vira in verodostojnost obtožb. Pri presoji upravičenosti začetka preiskave ali usklajevanja je treba poleg tega upoštevati vse informacije, pridobljene med izbirnim postopkom. Na podlagi prioritet politike preiskave se določijo merila, ki jih je treba uporabiti pri ugotavljanju, ali informacija spada v okvir priznane prioritete preiskave.

5. Enota ‚Preiskave – Izbor in pregled‘ generalnemu direktorju izda mnenje o tem, ali bi bilo treba začeti preiskavo ali zadevo opustiti, v dveh mesecih od registracije prejetja informacije.“

13 Člen 11(6) navodil urada OLAF je določal:

„Člani preiskovalne enote po tem, ko generalni direktor izda pisno potrdilo, v katerem so navedeni njihova istovetnost, funkcija in preiskovalna dejavnost, za katero so pooblaščen, izvajajo te preiskovalne dejavnosti:

- (a) zaslišanje preiskovancev in prič;
- (b) preglede prostorov;
- (c) preglede na kraju samem;
- (d) postopke digitalne forenzike;
- (e) kontrole in inšpekcije, za katere veljajo sektorska pravila.“

14 Člen 12(3) navodil urada OLAF je določal:

„Če preiskovalna enota načrtuje preiskovalno dejavnost, ki presega obstoječi okvir preiskave, enoti ‚Preiskave – Izbor in pregled‘ predloži zahtevek za razširitev okvira preiskave. Enota ‚Preiskave – Izbor in pregled‘ preveri predlagano razširitev okvira in generalnemu direktorju izda mnenje, na podlagi katerega ta sprejme odločitev.“

Dejansko stanje

- 15 J. Dalli je bil s Sklepom Evropskega sveta 2010/80/EU z dne 9. februarja 2010 o imenovanju Evropske komisije (UL 2010, L 38, str. 7) imenovan za člana Evropske komisije za obdobje od 10. februarja 2010 do 31. oktobra 2014. Predsednik Komisije mu je dodelil področje zdravja in varstva potrošnikov.
- 16 Urad OLAF je 25. maja 2012, potem ko je Komisija 21. maja 2012 prejela pritožbo družbe Swedish Match (v nadaljevanju: vlagateljica pritožbe), ki je vsebovala trditve v zvezi z ravnanjem J. Dallija, začel preiskavo (v nadaljevanju: preiskava urada OLAF).
- 17 Urad OLAF je J. Dallija zaslišal 16. julija in 15. oktobra 2012.
- 18 Poročilo urada OLAF je bilo 15. oktobra 2012 poslano generalnemu sekretarju Komisije in v vednost predsedniku te institucije. Temu poročilu je bil priložen dopis, ki ga je podpisal generalni direktor urada OLAF (v nadaljevanju: direktor urada OLAF) in v katerem so povzete glavne ugotovitve preiskave.
- 19 J. Dalli se je 16. oktobra 2012 sestal s predsednikom Komisije. Ta je nato, še istega dne, predsednika vlade Republike Malte ter predsednika Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije obvestil o odstopu J. Dallija. Komisija je objavila tudi sporočilo za javnost, v katerem je obvestila o tem odstopu.
- 20 J. Dalli je 24. decembra 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil tožbo, s katero je predlagal razglasitev ničnosti „ustne odločbe predsednika Komisije z dne 16. oktobra 2012 o prenehanju [njegove] funkcije s takojšnjim učinkom“ in plačilo odškodnine v simboličnem znesku 1 EUR za nepremoženjsko škodo ter, začasno, v znesku 1.913.396 EUR za premoženjsko škodo.
- 21 Ta tožba je bila zavrtnjena s sodbo Splošnega sodišča z dne 12. maja 2015, Dalli/Komisija (T-562/12, EU:T:2015:270).
- 22 Splošno sodišče je na eni strani v zvezi s predlogom za razglasitev ničnosti ugotovilo, da je J. Dalli odstopil ustno, ne da bi predsednik Komisije to zahteval v smislu člena 17(6) PEU. Ker obstoj te zahteve – ki je pomenila akt, ki ga je pritožnik izpodbijal – ni bil dokazan, je Splošno sodišče menilo, da je treba predlog za razglasitev ničnosti zavreči kot nedopusten.
- 23 Kar na drugi strani zadeva odškodninski zahtevek, je Splošno sodišče menilo, da ker obstoj take zahteve ni bil dokazan, glede tega ni mogoče ugotoviti nobene nezakovitosti v zvezi s to institucijo. Glede neveljavnega soglasja, podredno zatrjevanega v okviru predloga za razglasitev ničnosti, je Splošno sodišče navedlo, da ni bilo dokazano. Iz tega je sklepalo, da trditve A. Dallija o napačnem ravnanju Komisije ali njenega predsednika niso bile dokazane, in je zato odškodninski zahtevek zavrnilo kot neutemeljen.
- 24 A. Dalli je 21. junija 2015 zoper to sodbo vložil pritožbo. Ta pritožba je bila zavrtnjena s sklepom z dne 14. aprila 2016, Dalli/Komisija (C-394/15 P, neobjavljen, EU:C:2016:262).

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 25 J. Dalli je 28. junija 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil tožbo, s katero je predlagal, naj se Komisiji naloži, naj mu plača odškodnino za škodo, zlasti nepremoženjsko, začasno ocenjeno na 1.000.000 EUR, ki naj bi jo utrpel zaradi domnevno nezakonitih ravnanj Komisije in urada OLAF, povezanih s prenehanjem njegove funkcije člana Komisije 16. oktobra 2012.
- 26 J. Dalli je v utemeljitev svoje tožbe navedel sedem očitkov v zvezi z nezakonnostjo ravnanja urada OLAF, ki se nanašajo, prvič, na nezakonnost sklepa o začetku preiskave, drugič, na napake pri opredelitvi preiskave in njeni razširitvi, tretjič, na kršitev načel s področja pridobivanja dokazov ter izkrivljanja in poneverbe dokazov, četrto, na kršitev pravice do obrambe, člena 4 Sklepa 1999/396 in člena 18 navodil urada OLAF, petič, na kršitev člena 11(7) Uredbe št. 1073/1999 in člena 13(5) Poslovnika Nadzornega odbora OLAF, šestič, na kršitev načela domneve nedolžnosti, člena 8 Uredbe št. 1073/1999, člena 339 PDEU in pravice do varstva osebnih podatkov ter, sedmič, na kršitev člena 4 Uredbe št. 1073/1999, člena 4 Sklepa 1999/396 in protokola k sporazumu o kodeksu ravnanja pri zagotavljanju pravočasne izmenjave informacij med uradom OLAF in Komisijo pri notranjih preiskavah urada OLAF v okviru Komisije. J. Dalli je poleg tega navedel dva očitka v zvezi z nezakonnostjo ravnanja Komisije.
- 27 Komisija je 13. septembra 2017 z ločeno vlogo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila ugovor nedopustnosti.
- 28 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo, potem ko je zavrnilo ta ugovor nedopustnosti, zavrnilo vse očitke, ki jih je J. Dalli navedel zoper urad OLAF in Komisijo.
- 29 Splošno sodišče je poleg tega dodatno ugotovilo, da J. Dalli ni dokazal niti obstoja dovolj neposredne vzročne zveze med očitanimi ravnanji in zatrjevano škodo niti obstoja te škode.
- 30 Splošno sodišče je zato tožbo, ki jo je vložil J. Dalli, v celoti zavrnilo.

Predlogi strank

- 31 J. Dalli s pritožbo Sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
  - naloži plačilo odškodnine, zlasti za nepremoženjsko škodo, ki naj bi jo utrpel in ki jo je mogoče začasno oceniti na 1.000.000 EUR, ter
  - Komisiji naloži plačilo stroškov postopka na obeh stopnjah.
- 32 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne;
  - J. Dalliju naloži plačilo stroškov, nastalih pred Sodiščem in Splošnim sodiščem.

Pritožba

- 33 J. Dalli navaja sedem pritožbenih razlogov. Pritožbeni razlogi od prvega do šestega se nanašajo na zavrnitev prvih šestih očitkov, navedenih na prvi stopnji v zvezi z ravnanjem urada OLAF. Sedmi pritožbeni razlog se nanaša na ugotovitve Splošnega sodišča v zvezi z obstojem zatrjevanе škode in obstojem vzročne zveze med ravnanjem te institucije in zatrjevano škodo.
- 34 Komisija uvodoma pojasnjuje, da čeprav se ji zaradi ekonomičnosti postopka ni zdelo smiselno vložiti nasprotno pritožbo, pa vseeno meni, da bi bilo treba tožbo na prvi stopnji zavreči kot nedopustno in da bi Sodišče lahko po uradni dolžnosti preučilo napako, ki jo je v zvezi s tem storilo Splošno sodišče.
- 35 V zvezi s tem Sodišče v tej zadevi meni, da je primerno, da se najprej izreče o vsebini zadeve (glej po analogiji sodbi z dne 23. oktobra 2007, Poljska/Svet, C-273/04, EU:C:2007:622, točka 33, in z dne 7. marca 2013, Švica/Komisija, C-547/10 P, EU:C:2013:139, točka 47).
- 36 Komisija poleg tega navaja, da so vsi pritožbeni razlogi, ki jih je navedel J. Dalli, brezpredmetni.

Brezpredmetnost vseh pritožbenih razlogov

Trditve strank

- 37 Komisija navaja, da morajo biti za nepogodbeno odgovornost Unije izpolnjeni trije pogoji, in sicer nezakonitost ravnanja, ki se očita instituciji Unije, obstoj škode ter vzročna zveza med tem ravnanjem in to škodo. Kadar eden od teh pogojev ni izpolnjen, je treba odškodninski zahtevek zavrniti, ne da bi bilo treba preučiti preostala pogoja.
- 38 Vendar naj bi se pritožbeni razlogi od prvega do šestega nanašali na ravnanje, očitano uradu OLAF, sedmi pritožbeni razlog pa naj bi se nanašal zgolj na obstoj nepremoženjske škode. Komisija meni, da J. Dalli torej ne navaja nobenega pritožbenega razloga v zvezi s pogojem vzročne zveze med ravnanjem urada OLAF in zatrjevano škodo. Po njenem mnenju J. Dalli ne more trditi, da se sedmi pritožbeni razlog nanaša tudi na to vzročno zvezo, ker se v pritožbi, in sicer v argumentaciji v utemeljitev tega pritožbenega razloga, posebej sklicuje na točko 225 izpodbijane sodbe, ki se nanaša le na škodo, in ker ne izpodbija obrazložitve v zvezi z neobstojem vzročne zveze iz točke 224 izpodbijane sodbe.
- 39 Iz tega naj bi sledilo, da se s pritožbenimi razlogi, ki jih je navedel J. Dalli, ne izpodbija razlog, iz katerega je Splošno sodišče ugotovilo, da vzročna zveza med ravnanjem urada OLAF in škodo, ki jo zatrjuje J. Dalli, ni dokazana. Ker naj bi ta razlog zadostoval za utemeljitev izreka izpodbijane sodbe, naj bi bili ti pritožbeni razlogi brezpredmetni, pritožbo pa naj bi bilo treba v celoti zavrniti.
- 40 J. Dalli tej argumentaciji nasprotuje.

Presoja Sodišča

- 41 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je nepogodbena odgovornost Unije v smislu člena 340, drugi odstavek, PDEU odvisna od izpolnitve več pogojev, in sicer mora biti ravnanje, ki se očita instituciji Unije, nezakonito, škoda dejanska, med ravnanjem institucije in zatrjevano škodo pa mora obstajati vzročna zveza (sodba z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija, C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672, točka 147 in navedena sodna praksa).

- 42 Kot je Sodišče že presodilo, je treba tožbo v celoti zavrni, če eden od teh pogojev ni izpolnjen, ne da bi bilo treba preučiti druge pogoje za nepogodbno odgovornost Unije (sodba z dne 5. septembra 2019, Evropska unija/Guardian Europe in Guardian Europe/Evropska unija, C-447/17 P in C-479/17 P, EU:C:2019:672, točka 148 in navedena sodna praksa).
- 43 V obravnavani zadevi ni sporno, da se pritožbeni razlogi, ki jih je navedel J. Dalli, nanašajo na pogoja v zvezi z nezakonnostjo ravnanja, očitane uradu OLAF, in obstojem škode, ki jo zatrjuje J. Dalli. Stranki pa se ne strinjata glede vprašanja, ali se sedmi pritožbeni razlog deloma nanaša tudi na pogoj v zvezi z vzročno zvezo med tem ravnanjem in to škodo.
- 44 V zvezi s tem, na prvem mestu, Komisija iz dejstva, da je J. Dalli v argumentaciji, navedeni v utemeljitev sedmega pritožbenega razloga, navedel le točko 225 izpodbijane sodbe, ne more sklepati, da s tem pritožbenim razlogom ne izpodbija ugotovitev Splošnega sodišča v zvezi z vzročno zvezo med ravnanjem urada OLAF in zatrjevano škodo.
- 45 Na eni strani je namreč treba ugotoviti, da Splošno sodišče v točki 224 izpodbijane sodbe tega pogoja ni celovito preučilo. Splošno sodišče je v tej točki zgolj ugotovilo, da J. Dalli ni predložil nobenega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti obstoj zatrjevane nepremoženjske škode, in zavrnilo obstoj povezave med prenehanjem njegove funkcije v Komisiji in zatrjevano škodo. Ni pa v splošnem ugotovilo, da J. Dalli ni dokazal povezave med ravnanjem urada OLAF in to škodo.
- 46 Na drugi strani je Splošno sodišče v točki 225 izpodbijane sodbe ugotovilo, da pritožnik ni dokazal, da je „očitano ravnanje zaradi svoje resnosti lahko povzročilo [...] škodo“. Splošno sodišče je torej ugotovilo, da J. Dalli ni dokazal niti obstoja škode niti vzročne zveze med tem ravnanjem in škodo.
- 47 Ugotovitev, da pritožnik ni dokazal dovolj neposredne vzročne zveze med očitanimi ravnanji in zatrjevano škodo, je poleg tega navedena le v točki 226 izpodbijane sodbe.
- 48 Na drugem mestu, J. Dalli s sedmim pritožbenim razlogom med drugim trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da ni upoštevalo sodne prakse sodišč Unije, iz katere naj bi izhajalo, da kadar je neka oseba javno povezana z napačnim ravnanjem ali kadar so navedbe o njeni krivdi široko dostopne, ta oseba zaradi okrnitve svojega ugleda utrpí nepremoženjsko škodo.
- 49 J. Dalli s tem tožbenim razlogom torej trdi, da za ugotovitev obstoja škode ter vzročne zveze med takimi ravnanji in to škodo zadostuje, da se ugotovi obstoj teh ravnanj institucij.
- 50 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da J. Dalli s sedmim pritožbenim razlogom izpodbija ugotovitev Splošnega sodišča, da vzročna zveza med ravnanjem urada OLAF in škodo, ki jo zatrjuje pritožnik, ni bila dokazana. Zato je treba argument Komisije, ki se nanaša na brezpredmetnost vseh pritožbenih razlogov, ki jih je J. Dalli navedel v utemeljitev pritožbe, zavrni.

Prvi pritožbeni razlog: odločitev o začetku preiskave

Prvi del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 51 J. Dalli s prvim delom prvega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je v točkah od 56 do 58 izpodbijane sodbe presodilo, da niti člen 1(3) Uredbe št. 1073/1999 niti člen 5 navodil urada OLAF ne pomenita pravil prava Unije, ki podeljujejo pravice posameznikom, napačno uporabilo pravo.

- 52 S prvo od teh določb naj bi bila jasno in točno določeno uvedena obveznost urada OLAF, da začne preiskavo le v primeru „dovolj resnega suma“ in „resnih zadev“. Sodišče naj bi v sodbah z dne 10. julija 2003, Komisija/ECB (C-11/00, EU:C:2003:395), in z dne 10. julija 2003, Komisija/EIB (C-15/00, EU:C:2003:396), potrdilo obstoj take obveznosti, ki naj bi varovala osebe, na katere se lahko nanaša preiskava urada OLAF.
- 53 Z drugo od navedenih določb naj bi bil začetek preiskave urada OLAF pogojen z več jasnimi in natančno določenimi pogoji. Ker ima ta določba tako učinke na tretje osebe, naj to, da je splošno ali notranje pravilo, ne bi izključevalo, da lahko podeljuje pravice posameznikom.
- 54 Komisija predlaga zavrnitev prvega dela prvega pritožbenega razloga kot neutemeljenega ali vsekakor brezpredmetnega.

– *Presoja Sodišča*

- 55 Opozoriti je treba, da je med pogoji za nastanek nepogodbene odgovornosti Unije na podlagi člena 340, drugi odstavek, PDEU zahteva, da se dokaže dovolj resna kršitev pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice (sodba z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 56 V zvezi s tem je treba poudariti, na prvem mestu, da je Splošno sodišče v točki 56 izpodbijane sodbe presodilo, da člena 1(3) Uredbe št. 1073/1999 ni mogoče šteti za tako pravno pravilo, ker so v njem zgolj navedeni cilji in naloge urada OLAF v okviru upravnih preiskav.
- 57 Argumenta J. Dallija, da je bilo pri tej presoji napačno uporabljeno pravo, ker ni bilo upoštevano dejstvo, da ta določba začetek preiskave urada OLAF pogojuje z izpolnitvijo dveh pogojev, in sicer z obstojem „dovolj resnega suma“ in „resnih zadev“, ni mogoče sprejeti.
- 58 Na eni strani je namreč v navedeni določbi pojasnjeno, da urad OLAF upravne preiskave „izvaja“ za „preiskovanje resnih zadev“, ki bi lahko imele za posledico pregon. Ker je torej v skladu s to določbo namen preiskave urada OLAF preiskovati resne zadeve, obstoja takih dejanj ni mogoče šteti za predhodni pogoj, od katerega bi bil odvisen začetek take preiskave.
- 59 Na drugi strani, čeprav iz sodne prakse Sodišča pravzaprav izhaja, da se preiskava urada OLAF lahko začne le, če obstaja dovolj resen sum v zvezi z goljufijo ali korupcijo ali drugimi nezakonitimi dejanji, ki lahko škodijo finančnim interesom Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 10. julija 2003, Komisija/ECB, C-11/00, EU:C:2003:395, točka 141, in z dne 10. julija 2003, Komisija/EIB, C-15/00, EU:C:2003:396, točka 164), ta pogoj, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 50 sklepnih predlogov, ne izhaja iz člena 1(3) Uredbe št. 1073/1999, ki poleg tega ne vsebuje pojma „dovolj resen sum“.
- 60 Na drugem mestu, Splošno sodišče je v točki 57 izpodbijane sodbe presodilo, da člen 5 navodil urada OLAF ni pravno pravilo, katerega namen je podeliti pravice posameznikom, pri čemer se je oprlo na opredelitev teh navodil za „notranja pravila“ in na okoliščino, da je v tem členu opisan izbirni postopek, uveden v delo urada OLAF, da bi se zagotovilo, da se njegove preiskave opravljajo logično in koherentno.
- 61 Iz tega sledi, da presoja Splošnega sodišča v tej točki ne temelji le na opredelitvi navedenega člena za „notranje pravilo“, temveč tudi na njegovi vsebini.
- 62 Iz besedila člena 5 navodil urada OLAF pa izhaja, da je njegov namen opredeliti pogoje za izdajo mnenja, namenjenega direktorju urada OLAF v okviru izbirnega postopka, in naštetih elemente, ki jih je treba upoštevati v tem postopku, ne pa določiti pogoje, pod katerimi urad OLAF začne preiskavo.

- 63 V teh okoliščinah J. Dalli ne more veljavno trditi, da je Splošno sodišče s tem, da je presodilo, da ta člen ni pravno pravilo, katerega namen je podeliti pravice posameznikom, napačno uporabilo pravo.
- 64 Prvi del prvega pritožbenega razloga je zato treba zavrnil kot neutemeljen.

Drugi del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 65 J. Dalli z drugim delom prvega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče napačno presodilo, da dolžnost skrbnega ravnanja ni bila kršena.
- 66 Na prvem mestu, Splošno sodišče naj bi v točki 68 izpodbijane sodbe izkrivilo dejstva s tem, da ni pojasnilo, da „zelo kratek rok“ ali „kratek rok“ med posredovanjem informacij iz pritožbe in odločitvijo o začetku preiskave ni znašal en dan, temveč le nekaj ur.
- 67 Na drugem mestu, v nasprotju s tem, kar izhaja iz te točke 68, naj iz mnenja enote „Preiskave – Izbor in pregled“ ne bi bilo mogoče izpeljati, da je ta enota opravila raziskave v zvezi s vlagateljico pritožbe in dvema drugima preiskovanima osebama, saj naj bi nadzorni odbor urada OLAF (v nadaljevanju: nadzorni odbor) navedel, da ni odkril nobenega dokaza, ki bi potrjeval, da je urad OLAF opravil druga preverjanja razen preverjanj, ki so se nanašala na obstoj oseb in družb, katerih imena so bila navedena v pritožbi, tako da naj urad OLAF ne bi opravil podrobne preučitve, ki naj bi jo bil dolžan opraviti.
- 68 Na tretjem mestu, izpodbijana sodba naj ne bi bila dovolj obrazložena, ker naj v njej ne bi bili navedeni razlogi, iz katerih mnenje, ki ga je podal nadzorni odbor, ni bilo upoštevano.
- 69 Na četrtem mestu, Splošno sodišče naj bi s tem, da je razsodilo, da je urad OLAF zadostno preučil trditve iz pritožbe, ki se je nanašala na J. Dallija, preden se je odločil začeti preiskavo v zvezi z njim, napačno uporabilo pravo.
- 70 Splošno sodišče naj tako ne bi zadostno obrazložilo dejstev, ki jih je navedel J. Dalli, in razloga, iz katerega jih ni bilo mogoče presoati pred začetkom preiskave, čeprav naj bi bilo mogoče izvesti preverjanja glede stališča, ki ga je vlagateljica pritožbe sprejela v spisih, predloženih J. Dalliju, in glede odnosov te vlagateljice pritožbe s Komisijo.
- 71 Poleg tega naj bi bila presoja Splošnega sodišča v točki 73 izpodbijane sodbe, da lahko urad OLAF začne preiskavo na podlagi informacij, navedenih v pritožbi, kadar so te natančne in podrobne, ne da bi opravil potrebna preverjanja za presojo verodostojnosti teh trditev, napačna. Prav tako naj bi morale Splošno sodišče v točki 74 te sodbe presoditi, da se je urad OLAF moral prepričati o neobstoju navzkrižja interesov, čeprav tako navzkrižje ni očitno izhajalo iz prejetih informacij.
- 72 Komisija predlaga, da se drugi del prvega pritožbenega razloga zavrže kot deloma nedopusten in zavrne kot deloma neutemeljen.

– Presoja Sodišča

- 73 Prvič, kar zadeva trditve J. Dallija, da je Splošno sodišče v točki 68 izpodbijane sodbe izkrivilo dejstva, je treba spomniti, da je iz člena 256(1), drugi pododstavek, PDEU in člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije razvidno, da je pritožba omejena na pravna vprašanja. Splošno sodišče je torej edino pristojno za ugotavljanje in presojo upoštevni dejstev ter presojo dokazov. Presoja teh dejstev in

dokazov, razen v primeru njihovega izkrivljanja, torej ni pravno vprašanje, ki ga nadzira Sodišče v okviru pritožbe (sodba z dne 28. maja 2020, Asociación de productos de morcilla de Burgos/Komisija, C-309/19 P, EU:C:2020:401, točka 10 in navedena sodna praksa).

- 74 Splošno sodišče v točki 68 izpodbijane sodbe ni natančno opredelilo, koliko časa je minilo med prejemom informacij s strani Komisije in začetkom preiskave urada OLAF.
- 75 Ker pa pravila, ki se uporabljajo, v zvezi s tem ne določajo nobenega zavezujočega roka, Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da ni natančno navedlo, koliko časa je minilo med tema dogodkoma.
- 76 Izraza „zelo kratek rok“ in „kratek rok“, ki ju je Splošno sodišče uporabilo v tej točki, nikakor nista nezdružljiva s časom nekaj ur, ki ga navaja J. Dalli. Zato je treba ugotoviti, ne da bi se bilo treba izreči o dolžini zadevnega časa, da uporaba teh izrazov ne more pomeniti izkrivljanja dejstev.
- 77 Drugič, s trditvami, da je Splošno sodišče iz mnenja enote „Preiskave – Izbor in pregled“ napačno sklepalo, da je urad OLAF opravil raziskave o pritožnici in dveh preiskovanih osebah, J. Dalli izpodbija dejanske presoje, ki jih je Splošno sodišče opravilo v točki 68 izpodbijane sodbe.
- 78 Ker se te trditve ne nanašajo na nikakršno izkrivljanje dejstev, ki bi pripeljalo do te presoje, jih je treba v skladu s sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 73 te sodbe, zavreči kot nedopustne. Tudi če bi bilo treba navedene trditve razumeti tako, da se z njimi zatrjuje izkrivljanje mnenja, ki ga je sprejel nadzorni odbor, je treba navesti, da izvlečki tega mnenja, navedeni v pritožbi, niso v nasprotju z ugotovitvami Splošnega sodišča iz navedene točke 68.
- 79 Tretjič, kar zadeva zatrjevano neobrazložitev izpodbijane sodbe, je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča z obveznostjo obrazložitve Splošnemu sodišču ni naloženo, naj zagotovi razlago, v kateri bi bili izčrpno in posamično obravnavani vsi razlogi, ki so jih navedle stranke v sporu, tako da je obrazložitev lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, iz katerih Splošno sodišče ni sprejelo njihovih argumentov, Sodišču pa zagotavlja, da ima na voljo dovolj elementov za izvajanje nadzora (sodba z dne 25. junija 2020, Satcen/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, točka 96 in navedena sodna praksa).
- 80 V obravnavani zadevi je Splošno sodišče v točki 68 izpodbijane sodbe navedlo elemente, na podlagi katerih je ugotovilo, da je urad OLAF opravil raziskave v zvezi s pritožnico in dvema preiskovanima osebama. Poleg tega je v točkah od 69 do 74 te sodbe navedlo razloge, na podlagi katerih je presodilo, da uradu OLAF pred začetkom preiskave ni bilo treba opraviti dodatnih preverjanj.
- 81 Ta obrazložitev je zadostna, da omogoča, da J. Dalli razume razloge, iz katerih je bila njegova argumentacija zavrnjena, Sodišču pa, da opravi nadzor, ne da bi moralo Splošno sodišče posebej sprejeti stališče o mnenju nadzornega odbora.
- 82 Četrto, v zvezi s tem, da naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri presoji preučitve, ki jo je urad OLAF opravil v zvezi s predloženimi informacijami, je treba opozoriti, kot je razvidno iz točke 59 te sodbe, da se preiskava urada OLAF lahko začne le, kadar obstaja dovolj resen sum goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejanj, ki bi lahko škodila finančnim interesom Unije.
- 83 Iz tega pogoja izhaja, da zgolj predložitev pritožbe uradu OLAF lahko začetek preiskave upraviči le, če urad OLAF opravi začetno presojo trditvev, ki jih vsebuje ta pritožba.
- 84 Kot pa je razvidno iz točke 58 te sodbe, uradu OLAF pred začetkom preiskave ni treba izvesti preverjanj, katerih namen je opraviti celotno presojo utemeljenosti teh trditvev, saj iz člena 2 Uredbe št. 1073/1999 izhaja, da je ravno ta preiskava namenjena temu, da se ugotovi, ali so bila dejanja, ki so

predmet nadzora, nepravilna. Poleg tega ima urad OLAF na podlagi členov 3 in 4 te uredbe preiskovalna sredstva, ki mu uspešno izvedbo tega pregleda omogočajo šele po tem, ko je bila preiskava že začeta.

- 85 Zato Splošno sodišče s tem, da je v točkah 70 in 71 izpodbijane sodbe presodilo, da uradu OLAF pred začetkom preiskave ni bilo treba opraviti poglobljene presoje prejetih informacij, temveč da je moral zgolj skrbno in nepristransko preučiti vse zadevne elemente, zlasti zanesljivost vira in verodostojnost trditvev, da bi ugotovil, ali so te informacije zadostne za utemeljitev začetka te preiskave, ni napačno uporabilo prava.
- 86 Splošno sodišče je lahko v točki 73 izpodbijane sodbe upravičeno ugotovilo, da sta bili natančnost in podrobnost informacij, ki jih je prejel urad OLAF, taki, da sta *prima facie* zadostno dokazovali verodostojnost teh informacij. Splošno sodišče je v točki 74 te sodbe prav tako pravilno ugotovilo, da uradu OLAF ni bilo treba opraviti raziskav, namenjenih preverjanju zanesljivosti vira navedenih informacij, saj v spisu ni bilo elementov, iz katerih bi bil očitno razviden obstoj manipuliranja ali navzkrižja interesov.
- 87 Iz tega izhaja, da Splošno sodišče s tem, da je v točki 72 izpodbijane sodbe presodilo, da uradu OLAF pred začetkom preiskave ni bilo treba zavzeti stališča glede elementov, ki jih je J. Dalli navedel v tožbi na prvi stopnji in ki se nanašajo na stališče, ki ga je pritožnica zavzela v dopisih, predloženih J. Dalliju, in na domnevno razmerje te pritožnice s Komisijo, ni napačno uporabilo prava.
- 88 Zato je treba drugi del prvega pritožbenega razloga zavreči kot deloma nedopusten in zavrniti kot deloma neutemeljen. Iz tega sledi, da je treba prvi tožbeni razlog v celoti zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog: razširitev preiskave

Prvi del drugega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 89 J. Dalli s prvim delom drugega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točkah od 84 do 89 izpodbijane sodbe v nasprotju z Uredbo št. 1073/1999 presodilo, da se notranja preiskava urada OLAF lahko razširi, da bi se vključili elementi, ki spadajo v zunanjo preiskavo tega organa. Trdi, da čeprav je zakonodajalec Unije v členu 7(4) Uredbe št. 883/2013, s katero je bila razveljavljena Uredba št. 1073/1999, izrecno določil možnost združitve vidikov zunanje in notranje preiskave v eno samo preiskavo, pa taka možnost ni bila dovoljena z Uredbo št. 1073/1999, v skladu s katero naj bi se v takem primeru zahtevala uvedba dveh ločenih preiskav.
- 90 Komisija predlaga, naj se prvi del drugega pritožbenega razloga zavrne kot neutemeljen ali vsaj brezpredmeten.

– Presoja Sodišča

- 91 Uredba št. 1073/1999 razlikuje med zunanjimi preiskavami, ki se izvajajo na kraju samem v državah članicah in tretjih državah, ter notranjimi preiskavami, ki se izvajajo v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije. Ti dve vrsti preiskav urejata člena 3 in 4 te uredbe.

- 92 Splošno sodišče je pri odločanju o argumentu J. Dallija, ki se je nanašal na nepravilno razširitev področja preiskave urada OLAF, v točki 84 izpodbijane sodbe ugotovilo, da Uredba št. 1073/1999 ne vsebuje nobene določbe v zvezi z „možnostjo razširitve obsega notranje preiskave na zunanjo preiskavo in obratno“. V točki 86 te sodbe je dodalo, da bi bilo v nasprotju s cilji, naloženimi uradu OLAF, in z njegovo neodvisnostjo, če direktorju urada OLAF ne bi bilo dano pooblastilo za tako razširitev. V točki 87 navedene sodbe je poudarilo tudi, da je možnost te razširitve izrecno določena v členu 12(3) navodil urada OLAF.
- 93 V zvezi s tem je treba najprej navesti, da pri obrazložitvi Splošnega sodišča v zvezi z analizo besedila določb Uredbe št. 1073/1999 ni bila storjena nobena napaka.
- 94 Nato je treba ugotoviti, da razlaga teh določb upošteva cilje, naložene uradu OLAF, ki jo je navedlo Splošno sodišče, daje prednost učinkovitosti delovanja urada OLAF, saj mu omogoča, da v okviru istega postopka izvede preiskave tako v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije kot zunaj njih, da bi zbral vse dokaze, ki omogočajo presojo pravilnosti ravnanj, ki so predmet nadzora urada OLAF.
- 95 Nazadnje, ni mogoče ugotoviti, da bi združitev dejanj, ki spadajo bodisi v zunanjo bodisi v notranjo preiskavo, v en sam postopek povzročila, da bi bila zadevnim osebam odvzeta procesna jamstva ali, širše, da bi bila onemogočena uporaba pravil, ki urejajo delovanje urada OLAF, za posamezno od teh dejanj.
- 96 Zato iz dejstva, da je zakonodajalec Unije v členu 7(4) Uredbe št. 883/2013 izrecno določil, da lahko preiskava urada OLAF združuje zunanje in notranje elemente, ne izhaja, da je bila taka možnost z Uredbo št. 1073/1999 izključena. Nasprotno, glede na ugotovitve iz prejšnjih točk te sodbe je treba ugotoviti, da so v tem členu 7(4) zgolj bolj jasno izražena načela, ki so se že uporabljala med veljavnostjo Uredbe št. 1073/1999, in da Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da „razširitve obsega preiskave niso [bile] same po sebi nezakonite“, ni napačno uporabilo prava.
- 97 Iz tega sledi, da je treba prvi del drugega pritožbenega razloga zavrni kot neutemeljen.

Drugi del drugega tožbenega razloga

– Trditve strank

- 98 J. Dalli z drugim delom drugega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče izkrivilo tožbo na prvi stopnji s tem, da je v točki 80 izpodbijane sodbe navedlo, da v tej pritožbi ni bilo natančno opredeljeno pravilo, ki bi podeljevalo pravice posameznikom in ki naj bi ga v obravnavani zadevi urad OLAF kršil. Iz besedila točk od 92 do 96 te tožbe naj bi bilo namreč jasno razvidno, da gre za člena 3 in 4 Uredbe št. 1073/1999.
- 99 Komisija predlaga zavrnitev drugega dela drugega tožbenega razloga kot neutemeljenega.

– Presoja Sodišča

- 100 Iz preučitve prvega dela tega pritožbenega razloga, opravljene v točkah od 91 do 97 te sodbe, je razvidno, da je Splošno sodišče v točkah od 84 do 89 izpodbijane sodbe upravičeno ugotovilo, da je urad OLAF na podlagi Uredbe št. 1073/1999 lahko zakonito razširil obseg notranje preiskave, da bi vanjo vključil elemente, ki spadajo v zunanjo preiskavo.

- 101 Poleg tega J. Dalli ni izpodbijal niti preizkusa postopka, ki ga je urad OLAF uporabil za razširitev svoje preiskave, opravljenega v točkah 91 in 92 izpodbijane sodbe, niti ugotovitve, do katere je Splošno sodišče prišlo v točki 93 izpodbijane sodbe, da J. Dalli ni dokazal, da so bile razširitve preiskave urada OLAF nepravilne.
- 102 Zato tudi če bi Splošno sodišče, kot trdi J. Dalli, izkrivilo tožbo na prvi stopnji s tem, da je v točki 80 izpodbijane sodbe presodilo, da v njej ni natančno opredeljeno pravilo, ki podeljuje pravice posameznikom in ki naj bi ga urad OLAF kršil, ta napaka ne bi mogla omajati zavrnitve drugega očitka, ki ga je J. Dalli navedel na prvi stopnji ter ki se je nanašal na napake pri opredelitvi preiskave in njeni razširitvi.
- 103 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča pa izhaja, da očitki, ki so usmerjeni zoper dodatne razloge iz odločbe Splošnega sodišča, ne morejo povzročiti razveljavitve te odločbe in so torej brezpredmetni (sodba z dne 18. junija 2020, Dovgan/EUIPO, C-142/19 P, neobjavljena, EU:C:2020:487, točka 92 in navedena sodna praksa).
- 104 Zato je treba drugi del drugega pritožbenega razloga zavrniti kot brezpredmeten in zavrniti ta pritožbeni razlog v celoti.

Tretji pritožbeni razlog: zbiranje dokazov

Prvi del tretjega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 105 J. Dalli s prvim delom tretjega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče pri preučitvi tretjega očitka, ki ga je na prvi stopnji navedel v zvezi z zbiranjem dokazov, ki ga je opravil urad OLAF, napačno uporabilo pravo.
- 106 Na prvem mestu, Splošno sodišče naj bi napačno uporabilo pravo s tem, da je v točki 103 izpodbijane sodbe presodilo, da lahko direktor urada OLAF neposredno sodeluje pri preiskavi, čeprav naj bi na eni strani člen 6(1) Uredbe št. 1073/1999 določal le, da direktor urada vodi preiskavo, na drugi strani pa naj bi to neposredno sodelovanje posegalo v njegovo objektivno nepristranskost, kar naj bi bilo v nasprotju s členom 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 107 Na drugem mestu, Splošno sodišče naj bi v točki 105 izpodbijane sodbe napačno ugotovilo, da sodelovanje predstavnikov nacionalnega organa pri preiskavi ni posegalo v objektivno nepristranskost urada OLAF, čeprav je bil eden od teh predstavnikov tudi član nadzornega odbora. To, da je oseba, na katero se nanaša zadevna preiskava, to sodelovanje sprejela in da ni bilo dokazano, da je navedeno sodelovanje vplivalo na potek preiskave, naj ne bi zadoščalo za zagotovitev nepristranskosti urada OLAF.
- 108 Na tretjem mestu, Splošno sodišče naj bi v točki 119 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo s tem, da je presodilo, da je poseganje v zasebno življenje, ki je bilo povzročeno z zbiranjem, hrambo in uporabo telefonskega pogovora, mogoče upravičiti s tem, da ga malteški organi niso izpodbijali, in z načelom lojalnega sodelovanja.
- 109 Na četrtem mestu, Splošno sodišče naj bi v točki 124 izpodbijane sodbe napačno ugotovilo, da se ni treba izreči o zakonitosti posnetka telefonskega pogovora, ker naj J. Dalli pri tem pogovoru ne bi sodeloval.

110 Komisija predlaga, naj se prvi del tretjega pritožbenega razloga zavrne kot neutemeljen ali vsaj kot deloma brezpredmeten.

– *Presoja Sodišča*

111 Prvič, glede napačne uporabe prava, ki naj bi jo storilo Splošno sodišče pri odločanju o sodelovanju direktorja urada OLAF pri preiskavi, je treba opozoriti, da člen 41(1) Listine med drugim določa, da ima vsakdo pravico, da institucije, organi, uradi in agencije Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko.

112 Tako morajo te institucije, organi, agencije in uradi spoštovati oba vidika zahteve nepristranskosti, ki sta na eni strani subjektivna nepristranskost, v skladu s katero noben uslužbenec zadevne institucije ne sme biti pristranski in ne sme imeti osebnih predsodkov, ter na drugi strani objektivna nepristranskost, v skladu s katero mora ta institucija zagotoviti zadostna jamstva, da se izključi vsak legitimen dvom o morebitnem pred sodku (glej v tem smislu sodbi z dne 20. decembra 2017, Španija/Svet, C-521/15, EU:C:2017:982, točka 91, in z dne 27. marca 2019, August Wolff in Remedia/Komisija, C-680/16 P, EU:C:2019:257, točka 27).

113 Vloga direktorja urada OLAF pri vodenju preiskave je opredeljena v členu 6(1) Uredbe št. 1073/1999, ki določa, kot je Splošno sodišče navedlo v točki 103 izpodbijane sodbe, da direktor urada OLAF vodi preiskavo.

114 Čeprav dejansko izvajanje te naloge s to uredbo ni posebej opredeljeno, iz narave dejavnosti urada OLAF izhaja, da to izvajanje nujno pomeni, da ima direktor urada OLAF možnost, da uslužbencem enote, odgovorne za preiskavo, daje navodila, da bi usmeril njihovo preiskovalno delo, vključno s tem, da po potrebi odredi izvedbo nekaterih preiskovalnih dejanj.

115 Poleg tega iz člena 11(6) navodil urada OLAF izhaja, da se nekatere preiskovalne dejavnosti, našteje v tej določbi, lahko izvajajo le po izdaji pisnega potrdila direktorja urada OLAF, v katerem je med drugim navedena preiskovalna dejavnost, za izvajanje katere so uslužbenci urada OLAF pooblašteni. To zlasti velja za zaslišanje preiskovanih oseb ali prič ter za preglede prostorov in preglede na kraju samem.

116 Direktorju urada OLAF je torej naložena aktivna vloga pri vodenju preiskav, kot to izhaja tudi iz člena 9(1) Uredbe št. 1073/1999, ki določa, da se poročilo o preiskavi sestavi pod njegovim vodstvom.

117 J. Dalli pa ni dokazal, da bi neposredna udeležba direktorja urada OLAF pri nekaterih preiskovalnih dejavnostih, ki jo je mogoče povezati z določbami, ki mu dajejo to aktivno vlogo, lahko ogrozila njegovo objektivno nepristranskost. Poleg tega ni izpodbijal veljavnosti teh določb.

118 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da je J. Dalli dokazal, da je Splošno sodišče pri tem, da je v točki 103 izpodbijane sodbe presodilo, da tako neposredno sodelovanje ne ogroža nepristranskosti preiskave, napačno uporabilo pravo.

119 Drugič, glede sodelovanja predstavnika nacionalnega organa, ki je prav tako član nadzornega odbora, na zaslišanju Z. je treba navesti, da člen 11(1) Uredbe št. 1073/1999 določa, da ta odbor z rednim nadzorom in spremljanjem izvajanja preiskovalne funkcije krepi neodvisnost urada OLAF. V okviru te naloge lahko med drugim direktorju urada OLAF daje mnenja o delu tega urada.

120 Iz te določbe torej izhaja, da je naloga članov navedenega odbora, da nadzirajo preiskave, ki jih vodi urad OLAF.

- 121 Glede na vlogo, ki je bila dana nadzornemu odboru, to, da je eden od njegovih članov neposredno sodeloval pri izvedbi ene od preiskovalnih dejavnosti urada OLAF, gotovo lahko vzbudi upravičen dvom o tem, da ima ta član lahko pozitivne ali negativne predsodke pri izvajanju svoje nadzorne funkcije v tem odboru, kar zadeva pogoje izvajanja zadevne preiskovalne dejavnosti.
- 122 Vendar – čeprav bi bila objektivna nepristranskost člana nadzornega odbora pri izvajanju nadzorne funkcije, ki jo opravlja kot član tega odbora, zaradi tega lahko omajana – pa okoliščina, da je lahko ta oseba pozneje pozvana k izvajanju takega nadzora, ne more vzbuditi legitimnega dvoma o njeni nepristranskosti med njenim sodelovanjem pri preiskovalni dejavnosti.
- 123 Zato, čeprav bi se bilo mogoče v zvezi z mnenjem, ki ga je izdal nadzorni odbor v zvezi s preiskavo urada OLAF, sklicevati na neobstoj objektivne nepristranskosti, ki ga zatrjuje J. Dalli, pa ta neobstoj ne more omajati spoštovanja načela nepristranskosti v okviru te preiskave in zlasti med zaslišanjem, pri katerem je sodeloval član tega odbora.
- 124 Namen argumentacije J. Dallija, na katero se nanaša točka 105 izpodbijane sodbe, pa je bil izpodbijati zakonitost zbiranja dokazov, ki ga je opravil urad OLAF, in ne zakonitosti mnenja nadzornega odbora. Zato je treba argument, ki se nanaša na napačno uporabo prava v tej točki, zavrnil kot neutemeljen.
- 125 Tretjič, argument, usmerjen zoper točko 119 izpodbijane sodbe, je treba na podlagi sodne prakse Sodišča, navedene v točki 103 te sodbe, v delu, v katerem se nanaša na razloge, ki jih je Splošno sodišče navedlo dodatno, zavrnil kot brezpredmeten.
- 126 Pritožnik namreč meni, da Splošno sodišče ne bi smelo zavrnilo njegove argumentacije, s katero je želel dokazati, da to, da so malteški organi zbirali izpiske telefonskih klicev, pomeni vmešavanje v zasebno življenje, pri čemer se je oprl na to, da malteški organi urada OLAF niso opozorili, in na obveznost teh organov, da sodelujejo z uradom OLAF, če je njihovo sodelovanje v skladu z nacionalno zakonodajo. Vendar ne izpodbija ugotovitve Splošnega sodišča, da J. Dalli ni dokazal, da je mogoče šteti, da je urad OLAF odgovoren za način zbiranja zadevnih informacij, ki so ga opravili malteški organi.
- 127 Četrto, glede napake, ki naj bi jo Splošno sodišče storilo s tem, da je v točki 124 izpodbijane sodbe ugotovilo, da pravica J. Dallija do spoštovanja zasebnega življenja in zaupnosti komunikacij ni bila kršena, ker ni sodeloval pri telefonskem pogovoru, opravljenem 3. julija 2012, ki je bil posnet, je treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse Sodišča, navedene v točki 55 te sodbe, izhaja, da nepogodbena odgovornost Unije ne more nastati zaradi katere koli dovolj resne kršitve pravila prava Unije, temveč le zaradi dovolj resne kršitve pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice.
- 128 Namen te omejitve je brez poseganja v pravila, ki se uporabljajo pri presoji zakonitosti akta Unije, nastanek te odgovornosti omejiti le na položaje, v katerih je nezakonito ravnanje institucij, organov, uradov in agencij Unije posamezniku povzročilo škodo s tem, da je bilo poseženo v njegove interese, ki jih posebej varuje pravo Unije.
- 129 Cilj te omejitve torej ne bi bil upoštevan, če bi se dopustilo, da bi nepogodbena odgovornost Unije lahko nastala, da bi se povrnila škoda, ki je bila posamezniku povzročena s kršitvijo pravnega pravila, s katerim mu ni podeljena nobena pravica, ampak je namen tega pravila pravice podeliti tretji osebi.
- 130 Iz tega sledi, da Splošno sodišče s tem, da je v točki 124 izpodbijane sodbe presodilo, da J. Dalli ne more uveljavljati odgovornosti Unije zaradi morebitne kršitve pravice do spoštovanja zasebnega življenja in zaupnosti komunikacij tretjih oseb, katerih pogovor je bil poslušan in posnet, ni napačno uporabilo prava.
- 131 Zato je treba prvi del tretjega pritožbenega razloga zavrnil kot deloma brezpredmeten in deloma neutemeljen.

Drugi del tretjega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 132 J. Dalli z drugim delom tretjega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče storilo napake pri presoji dokazov.
- 133 Na prvem mestu, iz samega besedila izjav nekdanjih zaposlenih J. Dallija med pogovorom z evropskimi poslanci naj bi izhajalo, da so uslužbenci urada OLAF od njih zahtevali, naj vztrajajo pri svoji različici dejanskega stanja, v nasprotju s tem, kar naj bi Splošno sodišče razsodilo v točki 108 izpodbijane sodbe.
- 134 Na drugem mestu, Splošno sodišče naj bi s tem, da je v točki 110 te sodbe presodilo, da obstaja le „majhna razlika“ med dvema različicama prepisa istega odlomka telefonskega pogovora, čeprav naj bi bilo v eni različici navedeno, da je določeno ceno zahteval J. Dalli, v drugi pa, da je šlo za zahtevo tretje osebe, izkrivilo dokaze.
- 135 Na tretjem mestu, Splošno sodišče naj v točki 111 navedene sodbe ne bi moglo veljavno izključiti upoštevnosti časopisnih člankov, vsebine katerih naj Komisija ne bi izpodbijala, čeprav naj bi ti pomenili dokaz v zvezi s pogoji, pod katerimi je potekalo zaslišanje K. Dejstvo, da je K podpisala zapisnik, ki ne vzbuja dvomov o pogojih njenega zaslišanja, naj ne bi bilo odločilno, saj naj bi bilo iz teh časopisnih člankov izrecno razvidno, da je morala ta zapisnik podpisati, ne da bi ga prej prebrala.
- 136 Na četrtem mestu, Splošno sodišče naj ne bi upoštevalo dokazov, ki jih je J. Dalli predložil v zvezi s posnetkom telefonskega pogovora, opravljenega 3. julija 2012, ki ga je napravil urad OLAF. Poleg tega naj bi to sodišče nasprotovalo samo sebi s tem, da je v točki 125 izpodbijane sodbe navedlo, da na podlagi nobenega elementa ni mogoče ugotoviti, da je bil namen tega pogovora obdolžiti pritožnika, medtem ko je v točki 122 te sodbe ugotovilo, da je bil ta pogovor organiziran za predložitev dodatnih dokazov za potrditev ali zavrnitev resničnosti dejstev.
- 137 Na petem mestu, Splošno sodišče naj v točki 126 izpodbijane sodbe napačno ne bi upoštevalo mnenja 2/2012 nadzornega odbora, čeprav naj bi to mnenje pomenilo dokaz.
- 138 Komisija predlaga, naj se drugi del tretjega pritožbenega razloga zavrže kot deloma nedopusten ter zavrne kot deloma brezpredmeten in deloma neutemeljen.

– Presoja Sodišča

- 139 Najprej, ker J. Dalli trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je napačno razlagalo nekatere dokumente, izkrivilo dokaze, je treba navesti, da čeprav lahko razlaga dokumenta, ki je v nasprotju z njegovo vsebino, pomeni izkrivljenje dokazov, pa za dokaz takega izkrivljanja ni dovolj pokazati, da bi bilo ta dokument mogoče razlagati drugače, kot ga je razlagalo Splošno sodišče. V ta namen je treba dokazati, da je Splošno sodišče očitno prekoračilo meje razumne presoje tega dokumenta, zlasti s tem, da ga je razlagalo v nasprotju z njegovim besedilom (glej v tem smislu sodbe z dne 10. februarja 2011, Activision Blizzard Germany/Komisija, C-260/09 P, EU:C:2011:62, točka 54; z dne 7. aprila 2016, Akhras/Svet, C-193/15 P, EU:C:2016:219, točka 72, in z dne 30. januarja 2020, České dráhy/Komisija, C-538/18 P in C-539/18 P, neobjavljena, EU:C:2020:53, točka 60).
- 140 Prvič, Splošno sodišče je v točki 108 izpodbijane sodbe med drugim ugotovilo, da je iz prepisa razgovora med nekdanjimi zaposlenimi J. Dallija in evropskimi poslanci v bistvu razvidno, da so uslužbenci urada OLAF G. priporočili, naj bo previden pri tem, kako bo posredoval informacije, da ne bi motil preiskave, ki je potekala na Malti, ne da bi ga prosili, naj vztraja pri svoji prvotni različici. Splošno sodišče je zlasti poudarilo, da je G. v odgovor na vprašanje zanikal, da bi ga ti uslužbenci urada OLAF prosili, naj vztraja pri tej različici.

- 141 Čeprav izjave G., povzete v tem prepisu, vsebujejo nekatere dvoumnosti v zvezi s priporočili, ki so jih dali navedeni uslužbenci urada OLAF, pa je Splošno sodišče v navedeni točki 108 točno navedlo odgovor G. na vprašanje, ki se je neposredno nanašalo na to, ali so ga uslužbenci urada OLAF spodbudili k lažni izjavi. Poleg tega iz navedenega prepisa izhaja, da je G. navedel tudi, da so ga isti uslužbenci urada OLAF spodbudili k previdnosti, ne da bi od njega kadar koli izrecno zahtevali, naj ne navede določenih dejstev.
- 142 V teh okoliščinah J. Dalli ni dokazal, da je Splošno sodišče v navedeni točki 108 izkrivilo sporni prepis s tem, da je očitno prekoračilo meje razumne presoje tega dokumenta.
- 143 Drugič, Splošno sodišče je v točki 110 izpodbijane sodbe navedlo, da obstaja razlika med tema različicama prepisa istega dela telefonskega pogovora, ki je potekal 29. marca 2012. Ugotovilo je, da gre za majhno razliko, ki ne vpliva na ugotovitve urada OLAF, in da je mogoče iz teh dveh različic implicitno sklepati, da se obe nanašata na znesek, ki ga je zahteval J. Dalli.
- 144 V zvezi s tem se zdi, da je Splošno sodišče natančno navedlo besedilo vsake od različic, ki jih je predložil J. Dalli. Poleg tega, čeprav je razlaga, ki jo je predlagal J. Dalli, različice prepisa, ki so jo predložili malteški organi, glede na katero bi bilo to različico mogoče razumeti tako, da je v njej omenjen znesek, ki ga je zahteval Z., in ne J. Dalli, mogoča, pa ni zadostnih dokazov za ugotovitev, da je Splošno sodišče očitno prekoračilo meje razumne presoje te različice.
- 145 Tretjič, iz točke 111 izpodbijane sodbe je razvidno, da se je Splošno sodišče odločilo, da malteškim časopisnim člankom, ki jih je J. Dalli predložil, da bi izpodbil pogoje, v katerih je potekalo prvo zaslišanje K., ne bo pripisalo odločilne teže.
- 146 Vendar iz iste točke izhaja, da se je Splošno sodišče podredno oprlo tudi na okoliščino, da iz zapisnika drugega zaslišanja K. ni razvidno, da bi ta ob tej priložnosti nasprotovala pogojem, v katerih je potekalo njeno prvo zaslihanje, čeprav je navedla dopolnila, spremembe in pojasnila v zvezi s tem prvim zaslihanjem.
- 147 Ta zadnji razlog, ki ga J. Dalli v tej pritožbi nikjer ni izpodbijal, zadostuje za upravičitev presoje Splošnega sodišča, da ni bilo dokazano, da so bile prakse uslužbencev urada OLAF na prvem zaslišanju v nasprotju z načeli, ki se uporabljajo na področju izvajanja dokazov.
- 148 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je treba argumentacijo J. Dalli zoper točko 111 izpodbijane sodbe na podlagi sodne prakse Sodišča, navedene v točki 103 te sodbe, v delu, v katerem se nanaša na dodatne razloge iz te sodbe, šteti za brezpredmetno.
- 149 Četrto, čeprav J. Dalli izpodbija različne elemente obrazložitve Splošnega sodišča v zvezi s posnetkom telefonskega pogovora, ki je potekal 3. julija 2012, je treba poudariti, da bi tak posnetek lahko do nastanka nepogodbene odgovornosti Unije privedel le, če bi bil opravljen v nasprotju s pravilom prava Unije, s katerim so posameznikom podeljene pravice.
- 150 Iz točk od 127 do 130 te sodbe pa je razvidno, da je Splošno sodišče v točki 124 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da namen pravil, ki jih je v zvezi s tem navedel J. Dalli, ni, da se mu dajo pravice, in da ta ugotovitev zadostuje za izključitev nepogodbene odgovornosti Unije zaradi naprave tega posnetka.
- 151 Ker morebitno upoštevanje dodatnih dokazov v zvezi z navedenim posnetkom ali ugotovitev, da je bil namen tega posnetka obdolžiti J. Dalli, te presoje ne more omajati, je treba argumente, navedene v zvezi s tem v okviru te pritožbe, zavrnil kot brezpredmetne.

- 152 Petič, Splošno sodišče je v točki 126 izpodbijane sodbe presodilo, da je J. Dalli tisti, ki mora dokazati, da so bile trditve iz mnenja 2/2012 nadzornega odbora izkazane, Komisiji pa ni bilo treba zavzeti stališča glede teh trditev.
- 153 Splošno sodišče se je pri tej presoji oprlo na pravila o razdelitvi dokaznega bremena v okviru tožbe za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Unije, ni pa na splošno temu mnenju odreklo vsakršne dokazne vrednosti.
- 154 Iz tega sledi, da trditev J. Dallija, da Splošno sodišče v točki 126 izpodbijane sodbe navedenega mnenja neupravičeno ni upoštevalo, temelji na napačnem razumevanju te točke in jo je torej treba zavrniti kot neutemeljeno.
- 155 Zato je treba drugi del tretjega pritožbenega razloga zavrniti kot deloma brezpredmeten in deloma neutemeljen. Zato je treba tretji tožbeni razlog v celoti zavrniti.

Četrty pritožbeni razlog: spoštovanje člena 4 Sklepa 1999/396

Prvi del četrtega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 156 J. Dalli s prvim delom četrtega pritožbenega razloga na prvem mestu trdi, da iz člena 4 Sklepa 1999/396 in iz sodbe Splošnega sodišča z dne 8. julija 2008, Franchet in Byk/Komisija (T-48/05, EU:T:2008:257), izhaja, da mora urad OLAF osebe, ki so predmet preiskave, zaslišati o vseh dejstvih, ki se nanašajo nanje. Zato naj bi moralo Splošno sodišče ugotoviti, ali bi moral biti J. Dalli zaslišan glede zabeležke, v kateri je bilo prepisano zaslišanje G., opravljeno 19. septembra 2012 (v nadaljevanju: zabeležka v zvezi z zaslišanjem G.), pri čemer bi se moralo opreti na dejstva, navedena v tej zabeležki, ne pa, kot naj bi storilo v točki 143 izpodbijane sodbe, uporabiti druga merila glede narave te zabeležke, obstoja drugih dokazov ali dejstva, da je navedena zabeležka navedena le v prilogah k poročilu urada OLAF.
- 157 Na drugem mestu, Splošno sodišče naj bi sprejelo protislovno obrazložitev s tem, da je v točki 143 izpodbijane sodbe potrdilo, da iz obstoja dokaza v prilogah k poročilu urada OLAF ni mogoče sklepati, da je urad OLAF ta element uporabil za dokaz nekaterih trditev, čeprav naj bi v točki 109 izpodbijane sodbe ugotovilo, da so dokumenti, na katere se tako poročilo opira, lahko navedeni le v prilogi k temu poročilu.
- 158 Na tretjem mestu, Splošno sodišče naj bi s tem, da je v točki 144 izpodbijane sodbe presodilo, da zadevna oseba nima pravice do izjave glede ugotovitev iz končnega poročila urada OLAF, napačno uporabilo pravo. Odločilno vprašanje naj bi namreč bilo, ali je bila ta oseba zaslišana glede vseh dejstev, na katerih te ugotovitve temeljijo.
- 159 Komisija predlaga zavrnitev prvega dela četrtega pritožbenega razloga kot neutemeljenega.

– Presoja Sodišča

- 160 Prvič, glede napačne uporabe prava, ki naj bi jo Splošno sodišče storilo v točki 143 izpodbijane sodbe, je treba poudariti, da je Splošno sodišče v tej točki zavrnilo argument, ki ga je navedel J. Dalli, da je urad OLAF kršil člen 4 Sklepa 1999/396 s tem, da mu ni omogočil, da se opredeli do zabeležke v zvezi z zaslišanjem G.

- 161 Splošno sodišče je v okviru te presoje najprej ugotovilo, da bi moral urad OLAF zadevno osebo pozvati, naj predloži stališče o dejstvih, ki jo zadevajo, ne pa ji dati možnost, da se opredeli o vsakem opravljenem pričanju. Nato je poudarilo, da je bila zabeležka v zvezi z zaslišanjem G. v poročilu urada OLAF uporabljena za različne namene, urad OLAF pa sklepov v zvezi s pritožnikom ni izpeljal zgolj na podlagi te zabeležke. Splošno sodišče je nazadnje navedlo, da zgolj iz okoliščine, da je navedena zabeležka v prilogah k temu poročilu, ni mogoče sklepati, da je bila ta zabeležka uporabljena kot dokaz za trditve zoper J. Dallija.
- 162 V zvezi s tem je treba poudariti, da člen 4 Sklepa 1999/396, ki ureja pogoje in pravila za notranje preiskave, določa, kot je Splošno sodišče poudarilo v točki 130 izpodbijane sodbe, da se v ugotovitvah ob koncu preiskave ne sme poimensko imenovati član Komisije, ne da bi „zainteresirana stran imela možnost izraziti svoja stališča o vseh dejstvih, ki se nanašajo nanjo“.
- 163 Iz samega besedila tega člena izhaja, da uradu OLAF „zainteresirani strani“ ni treba omogočiti, da se izjavi o vsakem dokazu, pridobljenem med preiskavo, ki bi lahko bil uporabljen za izpeljavo sklepov v zvezi z njo, temveč zgolj o dejstvih, ki se nanašajo nanjo in ki izhajajo iz teh dokazov.
- 164 Iz tega sledi, da bi moral urad OLAF J. Dallija zaslišati o dejstvih, navedenih v zabeležki v zvezi z zaslišanjem G., če bi se ta dejstva štela za dejstva, ki ga zadevajo. Zato je Splošno sodišče s tem, da se je oprlo na to, da je urad OLAF v poročilu o preiskavi to zabeležko uporabil le v omejenem obsegu, da je zavrnilo argument, ki ga je J. Dalli navedel na prvi stopnji v zvezi z domnevno kršitvijo člena 4 Sklepa 1999/396, napačno uporabilo pravo.
- 165 Vendar je v primeru, da je iz obrazložitve sodbe Splošnega sodišča razvidna kršitev prava Unije, izrek te sodbe pa je utemeljen z drugimi pravnimi razlogi, pritožbo treba zavrniti (glej v tem smislu sodbo z dne 4. junija 2020, Terna/Komisija, C-812/18 P, neobjavljena, EU:C:2020:437, točka 55 in navedena sodna praksa).
- 166 V obravnavani zadevi gre za tak primer.
- 167 Iz zabeležke v zvezi z zaslišanjem G. je namreč razvidno, da se je ta na zaslišanju skliceval na sestanek, ki je 10. februarja 2012 potekal med J. Dallijem in Z., ter na korespondenco med Z., K. in G. v zvezi z možnostjo, da J. Dalli sprejme nekatera stališča v zameno za plačilo visokega denarnega zneska.
- 168 Iz prepisov zaslišanj J. Dallija, ki sta potekali 16. julija in 17. septembra 2012, pa izhaja, da je bilo J. Dalliju omogočeno, da se izjavi o obstoju tega sestanka in o pogovorih, ki naj bi potekali na tem sestanku, ter o predlogu Z., ki je bil glavni predmet korespondence, navedene v zabeležki v zvezi z zaslišanjem G.
- 169 Poleg tega se J. Dalli ni skliceval na nova dejstva, ki bi bila prvič navedena v tej zabeležki in o katerih se torej ne bi mogel izreči na svojem zaslišanju pred uradom OLAF.
- 170 Zato je treba argument, ki je bil predložen na prvi stopnji, da J. Dalli v nasprotju s členom 4 Sklepa 1999/396 ni bil zaslišan o dejstvih, navedenih v zabeležki v zvezi z zaslišanjem G., zavrniti kot neutemeljen. Iz tega sledi, da je argument, naveden v utemeljitev te pritožbe, ki se nanaša na to, da je Splošno sodišče v točki 143 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, brezpredmeten.
- 171 Drugič, v zvezi z domnevno protislovnostjo obrazložitve v točkah 109 in 143 izpodbijane sodbe je treba navesti, da je Splošno sodišče v točki 109 te sodbe, da bi zavrnilo argument glede nenavedbe nekaterih dokazov v poročilu urada OLAF, presodilo, da dokumentov, na katerih temelji tako poročilo, ni treba v celoti navesti v tem poročilu in so lahko po potrebi vključeni v prilogo k temu poročilu.

- 172 V točki 143 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče ugotovilo, da zgolj iz okoliščine, da je zabeležka v zvezi z zaslišanjem G. vključena v priloge k poročilu urada OLAF, ni mogoče sklepati, da je bila ta zabeležka uporabljena kot dokaz za trditve, navedene zoper J. Dallija.
- 173 Ugotoviti ni mogoče nobenega protislovja med obrazložitvijo iz točke 109 izpodbijane sodbe in obrazložitvijo iz točke 143 te sodbe. Iz te točke 109 namreč ne izhaja, da lahko priloge k poročilu urada OLAF vsebujejo le dokaze, ki so bili uporabljeni zoper obdolžene osebe, ali, *a fortiori*, zoper eno od njih, kadar to poročilo vsebuje, kot je to v obravnavani zadevi, ugotovitve v zvezi z ravnanji več oseb.
- 174 Tretjič, glede napačne uporabe prava, ki naj bi jo Splošno sodišče storilo v točki 144 izpodbijane sodbe, je treba navesti, da je Splošno sodišče v tej točki med drugim ugotovilo, da J. Dalli ni navedel dejstev, ki bi utemeljevala zadevno ugotovitev, ki jo je želel zanikati ali pojasniti.
- 175 Iz tega sledi, da Splošno sodišče v tej točki ni razsodilo, da urad OLAF ni bil zavezan zaslišati J. Dallija o dejstvih, na katerih temelji ena od ugotovitev tega urada, temveč je, nasprotno, implicitno priznalo, da urad OLAF vsekakor ima tako obveznost, pojasnilo pa je, da mora J. Dalli, da bi dokazal kršitev prava Unije, na katero se sklicuje, navesti dejstva, glede katerih naj ga urad OLAF ne bi zaslišal.
- 176 Argument J. Dallija v zvezi z napačno uporabo prava v točki 144 izpodbijane sodbe je torej treba zavrniti kot neutemeljen, ker temelji na napačni razlagi te sodbe.
- 177 Zato je treba prvi del četrtega pritožbenega razloga zavrniti kot deloma brezpredmeten in deloma neutemeljen.

Drugi del četrtega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 178 J. Dalli z drugim delom četrtega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče izkrivilo zabeležko v zvezi z zaslišanjem G. s tem, da je v točki 143 izpodbijane sodbe ugotovilo, da v tej zabeležki niso navedena dejstva, ki bi obdolževala pritožnika, čeprav naj bi bilo iz nje jasno razvidno, da je tako. Ta napaka naj bi bila ponovljena v točki 145 te sodbe, v kateri naj bi Splošno sodišče potrdilo, da je pritožnik imel možnost izreči se o dejstvih, ki se nanašajo nanj.
- 179 Komisija predlaga zavrnitev drugega dela četrtega pritožbenega razloga kot neutemeljenega.

– Presoja Sodišča

- 180 Splošno sodišče je v točki 143 izpodbijane sodbe navedlo, da je bila zabeležka v zvezi z zaslišanjem G. v poročilu urada OLAF navedena „zgolj za predstavitev zaslišanj prič, ki so potekala [...], da bi se navedlo dejstvo, ki se ne nanaša na [J. Dallija] in potrjuje, kar je priča navedla že na prvem zaslišanju [...], in da bi se navedlo pričino subjektivno razumevanje ponudb, ki jih je Z. med drugim dal pritožniku“. Iz tega je sklepalo, da iz tega poročila ni razvidno, „da bi urad OLAF prišel do kakršnega koli sklepa glede [J. Dallija] zgolj na podlagi te zabeležke“.
- 181 Vendar se, kot je razvidno iz točke 164 te sodbe, vse te različne ugotovitve Splošnega sodišča nanašajo na to, da je urad OLAF v svojem poročilu uporabil zabeležko v zvezi z zaslišanjem G. Poleg tega iz nobenega drugega elementa iz točke 143 izpodbijane sodbe ne izhaja, da bi Splošno sodišče presodilo, kot trdi J. Dalli, da navedena zabeležka ni vsebovala dejstev, ki bi se nanašala nanj.

- 182 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da ugotovitev Splošnega sodišča iz točke 145 izpodbijane sodbe, da je bilo J. Dalliju omogočeno, da se izjavi o dejstvih, ki se nanašajo nanj, temelji – tudi zgolj delno – na presoji Splošnega sodišča, da zabeležka v zvezi z zaslišanjem G. ne vsebuje takih dejstev.
- 183 Poleg tega je imel pritožnik, kot je razvidno iz točk od 167 do 170 te sodbe, tudi če s to zabeležko ni bil seznanjen, vseeno možnost zavzeti stališče glede dejstev, na katera se navedena zabeležka nanaša.
- 184 Zato drugi del četrtega pritožbenega razloga temelji na napačnem razumevanju izpodbijane sodbe in ga je tako treba zavrniti kot neutemeljenega. Četrty pritožbeni razlog je zato treba v celoti zavrniti.

Peti pritožbeni razlog: predložitev nadzornemu odboru

Trditve strank

- 185 J. Dalli s petim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče storilo več napak s tem, da je zavrnilo peti očitke, naveden na prvi stopnji, v zvezi s posredovanjem nadzornega odbora.
- 186 Na prvem mestu, v skladu z delovnim dogovorom, sklenjenim med nadzornim odborom in uradom OLAF (v nadaljevanju: delovni dogovor), naj bi bilo treba upoštevati petdnevni rok od predložitve zadeve temu odboru in posredovanjem informacij državnim pravosodnim organom. Čeprav je v izjemnih okoliščinah ta rok lahko krajši od petih dni, naj bi moral urad OLAF pred tem posredovanjem vseeno pridobiti soglasje nadzornega odbora. Poleg tega naj bi Splošno sodišče napačno ugotovilo, da bi bilo treba uradu OLAF v zvezi s tem priznati diskrecijsko pravico, saj bi tak pristop odvzel učinkovitost nadzoru, za katerega je ta nadzorni odbor pristojen v skladu s členom 11(7) Uredbe št. 1073/1999. Občutljivost obravnavane zadeve naj bi v nasprotju s presojo Splošnega sodišča zahtevala strogo spoštovanje veljavnih procesnih jamstev.
- 187 Na drugem mestu, Splošno sodišče naj bi izkrivilo spis s tem, da je v točki 160 izpodbijane sodbe navedlo, da je predsednik nadzornega odbora soglašal s posredovanjem poročila urada OLAF malteškemu pravosodnim organom pred iztekom petdnevnega roka. Obstoj tega soglasja, ki naj bi ga J. Dalli izpodbijal na obravnavi pred Splošnim sodiščem, naj namreč ne bi izhajal iz nobenega dokumenta v spisu. Poleg tega naj bi več dokumentov iz spisa vsebovalo navedbe v obratnem smislu.
- 188 Na tretjem mestu, Splošno sodišče naj bi kršilo člen 11(7) Uredbe št. 1073/1999, kot se razlaga v njegovi sodni praksi, s tem, da je v točki 161 izpodbijane sodbe presodilo, da bi lahko urad OLAF svoje poročilo posredoval nacionalnim sodnim organom, preden je nadzorni odbor končal preučitev tega poročila. Nadzor, ki ga izvaja ta odbor, naj ne bi pomenil prepovedanega vmešavanja v potek preiskave in naj bi bil nujen za učinkovito varstvo pravic zadevnih oseb.
- 189 V obravnavani zadevi naj ta obveznost ne bi bila spoštovana, ker naj bi urad OLAF na eni strani 18. oktobra 2012 nadzornemu odboru odobril vpogled v spis in na drugi strani ta spis 19. oktobra 2012 posredoval malteškemu organom, čeprav naj bi ta odbor urad OLAF obvestil, da je potreben daljši rok za preučitev. Okoliščina, da naj ta odbor ne bi mogel ovirati posredovanja poročila urada OLAF, naj poleg tega ne bi zadostovala za upravičitev tega, da mu je bila odvzeta vsaka dejanska možnost za izvajanje nadzora.
- 190 Komisija trdi, da je peti pritožbeni razlog neutemeljen.

Presoja Sodišča

- 191 Najprej je treba pojasniti nalogo nadzornega odbora, glede katere se J. Dalli in Komisija ne strinjata.

- 192 Člen 11(1) Uredbe št. 1073/1999 na splošno opredeljuje to nalogo s tem, da določa, da nadzorni odbor z rednim nadzorom in spremljanjem izvajanja preiskovalne funkcije krepí neodvisnost urada OLAF.
- 193 S tem namenom mora nadzorni odbor na podlagi člena 11(8) te uredbe vsako leto sprejeti vsaj eno poročilo o svojem delu. Poleg tega lahko na podlagi člena 11(1) in (8) navedene uredbe direktorju urada OLAF tudi izda mnenje v zvezi z delom tega urada ter Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču predloži poročila o rezultatih preiskav urada OLAF in ukrepih, sprejetih na podlagi teh rezultatov.
- 194 Čeprav ni izključeno, da se mnenje, ki ga izda nadzorni odbor, nanaša na posamezen primer, pa je zakonodajalec Unije vseeno zahteval, da namen takega mnenja ne more biti vplivanje na odločitve, ki jih mora urad OLAF sprejeti v konkretni zadevi, saj, kot je Splošno sodišče pravilno opozorilo v točki 162 izpodbijane sodbe, člen 11(1) iste uredbe določa, da mnenja nadzornega odbora ne posegajo v potek preiskav v teku.
- 195 Iz teh elementov izhaja, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 103 sklepnih predlogov, da je naloga nadzornega odbora izvajati sistemski nadzor nad dejavnostmi urada OLAF. Čeprav je tako nadzorni odbor pooblaščen, da preverja, ali se te dejavnosti izvajajo tako, da so upoštevane pravice – zlasti procesne – zadevnih oseb, pa nadzornemu odboru ni treba opraviti predhodnega nadzora nad akti urada OLAF.
- 196 To pojmovanje nalog nadzornega odbora, posebej glede posredovanja informacij sodnim organom države članice, je potrjeno s tem, da ta odbor – kadar je obveščen o nujnosti takega posredovanja na podlagi člena 11(7) Uredbe št. 1073/1999 – ni pristojen, da temu posredovanju nasprotuje, kar je Splošno sodišče navedlo v točki 162 izpodbijane sodbe.
- 197 Okoliščina, da je mogoče nekatere določbe Poslovnika nadzornega odbora urada OLAF, kot trdi J. Dalli, morebiti razlagati tako, da je njihov namen nadzornemu odboru podeliti širši obseg nalog, nikakor ne more omajati zgornjih ugotovitev, saj ta poslovnik, sprejet na podlagi člena 11(6) Uredbe št. 1073/1999, ne more spremeniti določb te uredbe.
- 198 Kar v zvezi s tem zadeva, prvič, argument, da bi moral urad OLAF počakati, da nadzorni odbor opravi svoje naloge, preden bi poročilo posredoval nacionalnim sodnim organom, je treba poudariti, da iz določb Uredbe št. 1073/1999 taka obveznost ne izhaja.
- 199 Poleg tega naj bi se s to obveznostjo lahko odložilo upoštevanje odločitev nacionalnih pravosodnih organov, ne da bi bila ta obveznost potrebna za to, da bi nadzorni odbor lahko izpolnil svojo posebno nalogo, ker njegov namen ni, da nasprotuje posredovanju podatkov nacionalnim sodnim organom, temveč da opravlja sistemski nadzor nad praksami urada OLAF na tem področju.
- 200 Zato Splošno sodišče s tem, da je v točki 162 izpodbijane sodbe presodilo, da posredovanje poročila malteškemu pravosodnim organom, preden se je o tem izrekel nadzorni odbor, ni pomenilo kršitve pravila prava Unije, ni napačno uporabilo prava.
- 201 Drugič, v zvezi s časom, ki je pretekel med predložitvijo zadeve nadzornemu odboru in posredovanjem poročila malteškemu organom, je Splošno sodišče v točki 153 izpodbijane sodbe upravičeno ugotovilo, da člen 11(7) Uredbe št. 1073/1999 določa obveznost obvestitve odbora o primerih, v katerih je treba informacije posredovati nacionalnim sodnim organom, ne določa pa roka, ki bi moral biti nadzornemu odboru dan na razpolago, da bi ta lahko opravil nadzor pred tem posredovanjem.

- 202 Čeprav je v delovnem dogovoru res določeno, da je treba dokumente, ki morajo biti v tem okviru predloženi nadzornemu odboru, temu odboru „praviloma“ predložiti pet delovnih dni pred posredovanjem informacij državnim pravosodnim organom, pa iz samega besedila tega dogovora izhaja, kot je v tej točki navedlo Splošno sodišče, da je ta rok instrukcijski in da lahko zato urad OLAF od njega odstopi.
- 203 Ker glede na posebno nalogo nadzornega odbora nikakor ni nujno, da se ta odbor izreče pred tem posredovanjem, je treba uradu OLAF priznati široko diskrecijsko pravico pri določitvi datuma, ko bo te informacije posredoval državnim pravosodnim organom. Tako se lahko odloči, da bo te informacije posredoval pred iztekom roka iz delovnega dogovora, ne da bi predsednik nadzornega odbora predhodno podal svoje soglasje v zvezi s tem.
- 204 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da je Splošno sodišče napravilo napačno pravno kvalifikacijo s tem, da je presodilo, da je glede na pomembnost in občutljivost preiskave ter dejstvo, da je J. Dalli že odstopil s funkcije komisarja, urad OLAF lahko, ne da bi očitno prekoračil svojo diskrecijsko pravico, ocenil, da je primerno, da svoje poročilo malteškemu organom posreduje že 19. oktobra 2012, čeprav je nadzorni odbor imel dostop do celotnega spisa šele od prejšnjega dne.
- 205 Tretjič, trditev J. Dalli v zvezi z izkrivljanjem spisa, ker naj predsednik nadzornega odbora – v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče navedlo v točki 160 izpodbijane sodbe – ne bi soglašal s posredovanjem poročila urada OLAF malteškemu pravosodnim organom pred iztekom roka petih dni, je treba zavrniti kot brezpredmetno, ker iz točke 203 te sodbe izhaja, da bi bilo, tudi če bi Splošno sodišče napačno ugotovilo, da je predsednik nadzornega odbora soglašal, da je nujno, da se poročilo hitro pošlje malteškemu organom, pa ta napaka ne more izpodbiti presoje, navedene v točki 164 izpodbijane sodbe, da je urad OLAF lahko opravil to posredovanje, ne da bi kršil veljavna pravila prava Unije.
- 206 Zato je treba peti pritožbeni razlog zavrniti kot deloma brezpredmeten in deloma neutemeljen.

Šesti pritožbeni razlog: domneva nedolžnosti

Drugi del šestega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 207 Z drugim delom šestega pritožbenega razloga, ki ga je treba preučiti najprej, J. Dalli trdi, da je obrazložitev Splošnega sodišča v zvezi s presojo izjav direktorja urada OLAF na tiskovni konferenci protislovna, ker naj bi Splošno sodišče v točki 176 izpodbijane sodbe ugotovilo, na eni strani, da je direktor urada OLAF navedel, da se J. Dalli ni odzval na zadevna ravnanja, za katera je vedel, in na drugi strani, da izjave direktorja urada OLAF ne odražajo krivde pritožnika.
- 208 Poleg tega naj Splošno sodišče ne bi upoštevalo več dokazov, ker ni upoštevalo vrste negativnih trditev, ki jih je direktor urada OLAF podal na tiskovni konferenci.
- 209 Komisija trdi, da je drugi del šestega pritožbenega razloga neutemeljen.

– *Presoja Sodišča*

- 210 Splošno sodišče je v točki 176 izpodbijane sodbe na eni strani navedlo, da se dejanske ugotovitve direktorja urada OLAF nanašajo zlasti na „[J. Dallijevo] poznavanje zadevnih ravnanj in [na] njegovo neukrepanje v zvezi s tem“. Na drugi strani je navedlo, da „ni mogoče šteti, da so te ugotovitve navedene tako, da odražajo krivdo pritožnika ali spodbujajo javnost k temu, da verjame v njegovo krivdo“.
- 211 Splošno sodišče je tako v tej točki opisalo dejstva, ki jih je direktor urada OLAF navedel na tiskovni konferenci 17. oktobra 2012, nato pa je presodilo način, kako je direktor urada OLAF ta dejstva predstavil. Splošno sodišče je poleg tega v tej isti točki 176 to drugo zamisel razvilo tako, da je opisalo previdnostne ukrepe, ki jih je sprejel direktor urada OLAF, da bi preprečil, da bi bilo mogoče njegove navedbe razlagati kot izjavo o krivdi J. Dallija.
- 212 Zato je treba trditev, da ta točka izpodbijane sodbe vsebuje protislovno obrazložitev, zavrniti kot neutemeljeno.
- 213 Kar zadeva argument glede neobravnovanja nekaterih dokazov, je treba navesti, da s tem argumentom J. Dalli trdi, da Splošno sodišče ni prezrlo dokazov, temveč da je izkrivilo enega od teh dokazov, ki ga je Splošno sodišče dejansko presojalo, in sicer prepis tiskovne konference direktorja urada OLAF, ki je potekala 17. oktobra 2012. Drugi del šestega pritožbenega razloga je poleg tega predstavljen pod naslovom „Izkrivljanje dokazov“.
- 214 V zvezi s tem iz tega prepisa sicer res izhaja, da je direktor urada OLAF na tej tiskovni konferenci grajal ravnanje J. Dallija kot člana Komisije in omenil, da bi J. Dalli lahko bil povezan z nekaterimi goljufivimi dejavnostmi.
- 215 Vendar iz navedenega prepisa ne izhaja, da je direktor urada OLAF jasno navedel, da je J. Dalli storil kazniva dejanja.
- 216 V teh okoliščinah, čeprav je prepis zadevne tiskovne konference mogoče legitimno razlagati na različne načine, pa ni mogoče ugotoviti, da je Splošno sodišče ta prepis izkrivilo s tem, da je očitno prekoračilo meje razumne presoje tega dokumenta.
- 217 Drugi del šestega pritožbenega razloga je treba zato zavrniti kot neutemeljen.

Prvi del šestega pritožbenega razloga

– *Trditve strank*

- 218 J. Dalli s prvim delom šestega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo v zvezi z obsegom načela domneve nedolžnosti.
- 219 Na prvem mestu, Splošno sodišče naj bi napačno razumelo merila, ki omogočajo zagotovitev ravnotežja med tem načelom in svobodo izražanja, s tem, da se je v točki 175 izpodbijane sodbe sklicevalo na pravico urada OLAF, da čim natančneje obvesti javnost, čeprav naj taka pravica ne bi bila določena v sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESCP).
- 220 Na drugem mestu, Splošno sodišče naj bi napačno presodilo, da okoliščina, da so bili nekateri elementi, izraženi na tiskovni konferenci, ki jo je organiziral OLAF, že navedeni v obvestilih za medije, ki sta jih prej objavila J. Dalli ali Komisija, lahko upraviči nekatere kršitve domneve nedolžnosti ali načela

zaupnosti, ki izhajata iz člena 339 PDEU. Poleg tega naj Splošno sodišče v točki 177 izpodbijane sodbe ne bi moglo oceniti, da se sporočilo za medije, ki ga je objavil J. Dalli, nanaša na ugotovitve urada OLAF, saj je bilo to sporočilo izdano pred objavo poročila urada OLAF.

- 221 Na tretjem mestu, Splošno sodišče naj bi napačno uporabilo pravo tudi s tem, da je v točki 179 izpodbijane sodbe priznalo upoštevnost dejstva, da je bil namen sporočila za medije, ki ga je pozneje objavil urad OLAF, popraviti nepravilne informacije, ki jih razširjajo mediji.
- 222 Komisija predlaga, naj se prvi del šestega pritožbenega razloga zavrže kot deloma nedopusten in zavrne kot deloma neutemeljen.

– *Presoja Sodišča*

- 223 Prvič, v zvezi z merili, ki jih je Splošno sodišče določilo za zagotovitev ravnovesja med domnevo nedolžnosti in svobodo izražanja, je treba opozoriti, da je domneva nedolžnosti določena v členu 48 Listine, ki ustreza členu 6(2) in (3) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), kot je razvidno iz Pojasnil k Listini. Iz tega sledi, da je treba v skladu s členom 52(3) Listine pri razlagi člena 48 Listine upoštevati člen 6(2) in (3) EKČP kot minimalno raven varstva (sodba z dne 5. septembra 2019, AH in drugi (Domneva nedolžnosti), C-377/18, EU:C:2019:670, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 224 Kot je Splošno sodišče v bistvu navedlo v točki 173 izpodbijane sodbe, iz sodne prakse ESČP izhajajo, na eni strani, da je domneva nedolžnosti kršena, če je v sodni odločbi ali uradni izjavi glede obdolžene osebe izraženo mnenje, da je ta oseba kriva, čeprav njena krivda ni bila predhodno dokazana v skladu z zakonom, in na drugi strani, da morajo organi, če lahko javnost seznanijo s potekajočimi kazenskimi preiskavami, to storiti z vso diskretnostjo in zadržanostjo, ki ju zahteva spoštovanje domneve nedolžnosti (glej v tem smislu ESČP, 22. maj 2014, Ilgar Mammadov proti Azerbajdžanu, CE:ECHR:2014:0522JUD001517213, točki 125 in 126).
- 225 V zvezi s tem je treba sicer ugotoviti, kot je navedel J. Dalli, da s to sodno prakso javnim organom ni bila priznana možnost, da javnost čim natančneje obvestijo o ukrepih, izvedenih v okviru morebitnih motenj v delovanju ali goljufij.
- 226 Vendar Splošno sodišče v točki 175 izpodbijane sodbe ni presodilo, da ima urad OLAF to možnost, temveč da je treba pri iskanju pravičnega ravnovesja med zadevnimi interesi upoštevati dejstvo, da je imel urad OLAF interes za zagotovitev take obveščenosti javnosti.
- 227 Poleg tega je Splošno sodišče v navedeni točki 175 pri presoji izjav, ki jih je direktor urada OLAF podal na tiskovni konferenci 17. oktobra 2012, pojasnilo tudi, da so bile te izjave zadržane in da je direktor urada OLAF izkazal potrebno zadržanost. Splošno sodišče je torej uporabilo merila, ki izhajajo iz sodne prakse ESČP, navedene v točki 224 te sodbe.
- 228 Zato Splošno sodišče v točki 175 izpodbijane sodbe glede meril, ki jih je treba uporabiti za preučitev, ali je urad OLAF kršil načelo domneve nedolžnosti, ni napačno uporabilo prava.
- 229 Drugič, ostale argumente, ki jih je J. Dalli navedel v utemeljitev prvega dela šestega pritožbenega razloga, je treba na podlagi sodne prakse Sodišča, navedene v točki 103 te sodbe, zavrni kot brezpredmetne v delu, v katerem se nanašajo na razloge, ki jih je Splošno sodišče navedlo dodatno.

- 230 Iz zgornjih navedb namreč izhaja, na eni strani, da zavrnitev očitka, ki je bil naveden na prvi stopnji in ki se je nanašal na kršitev domneve nedolžnosti, temelji zlasti na obrazložitvi, da je direktor urada OLAF pri predstavitvi ugotovitev urada OLAF izkazal potrebno zadržanost, in na drugi strani, da J. Dalli elementov, navedenih v točki 176 izpodbijane sodbe, ki to obrazložitev utemeljujejo, ne izpodbija veljavno.
- 231 Ker navedena obrazložitev v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 223 in 224 te sodbe, zadostuje za ugotovitev, da z izjavami direktorja urada OLAF ni bil kršen člen 48 Listine, dodatni razlogi, ki jih je Splošno sodišče navedlo v točkah 175 in 177 izpodbijane sodbe in ki se v bistvu nanašajo na to, da sta nekatere informacije Komisija ali J. Dalli že posredovala, niso nujni za upravičitev presoje Splošnega sodišča v točki 178 izpodbijane sodbe.
- 232 Tretjič, argument, da je Splošno sodišče v točki 179 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, je treba prav tako zavrniti kot brezpredmeten.
- 233 Iz točke 180 izpodbijane sodbe tako izhaja, da je Splošno sodišče glede vsebine sporočila za javnost z dne 19. oktobra 2012 ugotovilo, da je urad OLAF s tem sporočilom javnost legitimno obvestil z vso zahtevano diskretnostjo in zadržanostjo.
- 234 Ker ta obrazložitev v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 223 in 224 te sodbe, zadostuje za ugotovitev, da je urad OLAF pri izdaji navedenega sporočila spoštoval domnevo nedolžnosti, in ker ta obrazložitev v tej pritožbi nikjer ni izpodbijana, je treba druge argumente, ki jih je v zvezi s tem navedlo Splošno sodišče, šteti za dodatne.
- 235 Zato je treba prvi del šestega pritožbenega razloga zavrniti kot deloma brezpredmeten in deloma neutemeljen. Iz tega sledi, da je treba šesti pritožbeni razlog zavrniti v celoti.

Sedmi pritožbeni razlog: presoja nepremoženjske škode

Trditve strank

- 236 J. Dalli s sedmim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče v točki 225 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo in izkrivilo tožbo na prvi stopnji s tem, da je ugotovilo, da ni dokazal, da je bilo očitano ravnanje Komisije ali urada OLAF tako resno, da mu je lahko povzročilo škodo.
- 237 Komisija predlaga, naj se sedmi pritožbeni razlog zavrne kot brezpredmeten ali, podredno, neutemeljen.

Presoja Sodišča

- 238 Iz točke 218 izpodbijane sodbe izrecno izhaja, da je Splošno sodišče zatrjevano škodo in vzročno zvezo preučilo dodatno, saj je v točki 217 te sodbe ugotovilo, da J. Dalli ni dokazal nezakonitega ravnanja urada OLAF ali Komisije.
- 239 Ker so pritožbeni razlogi od prvega do šestega te pritožbe zavrnjeni, je treba ugotoviti, da J. Dalli ugotovitve iz točke 217 navedene sodbe ni učinkovito izpodbijal.
- 240 Poleg tega iz sodne prakse Sodišča, navedene v točki 42 te sodbe, izhaja, da je treba odškodninsko tožbo, kadar ni dokazano, da je mogoče instituciji Unije očitati nezakonito ravnanje, zavrniti v celoti, ne da bi bilo treba preučiti obstoj škode ali vzročno zvezo med ravnanjem te institucije in zatrjevano škodo.

- 241 Iz tega sledi, da je treba sedmi pritožbeni razlog v skladu s sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 103 te sodbe, zavrniti kot brezpredmeten v delu, v katerem se nanaša na razloge, ki jih je Splošno sodišče navedlo dodatno.
- 242 Glede na vse zgornje ugotovitve je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- 243 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.
- 244 V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporabi na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 245 Ker je Komisija predlagala, naj se J. Dalliju naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi predlogi ni uspel, se mu naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške Komisije.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. John Dalli poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki so nastali Evropski komisiji.**

Podpisi